

PSE-Operator S.A.

Departament Sprzedaży i Rozwoju

SR/OSP/2643/2006/27

Warszawa, 1 czerwca 2006 r.

Sz.P. Marek Kulesa
Dyrektor Biura

Towarzystwo Obrotu Energią
ul. Czackiego 7/9/11
00-043 Warszawa

dotyczy: uwag do standardu umowy o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej z kontrahentem OSP typu Przedsiębiorstwo Obrotu

Szanowny Panie Dyrektorze!

Nawiązując do Państwa pisma z dnia 23.05.2006 r. o znakach TOE77/06/MK oraz mając na względzie przebieg spotkania w sprawie standardu umowy o świadczenie usług przesyłania z kontrahentem OSP typu Przedsiębiorstwo Obrotu, poniżej przekazujemy stanowisko PSE-Operator S.A. odnośnie zgłoszonych uwag.

Ad.1.

Algorytm wyznaczania rzeczywistej ilości dostaw energii dla JG₀, w ramach której będzie dokonywane bilansowanie handlowe, będzie wprowadzony do Umowy aneksem sporządzonym w trybie określonym w §7 Umowy i stanowiącym podstawę rozpoczęcia przez Użytkownika dokonywania bilansowania handlowego. Ponieważ wejście w życie postanowień Umowy dot. bilansowania handlowego uzależnione jest od wejścia w życie części IRiESD zatwierdzonej przez Prezesa URE, z tego też względu nie ma podstawy i możliwości do zapisania w umowie o świadczenie usług przesyłania obowiązującej od 1.06.2006 r. algorytmu, który zacznie obowiązywać w terminie późniejszym, po spełnieniu procedury określonej w §7 Umowy.

Ad.2.

Zgodnie z art. 9g ust. 6 pkt 2a) ustawy-Prawo energetyczne procedura zgłaszania i przyjmowania przez OSP do realizacji umów sprzedaży powinna być określona w IRiESP. Dotyczy to również wnioskowanej przez Państwa procedury awaryjnego zgłaszania grafików. Z tego też względu procedura ta nie może być określona

w Umowie. OSP nie wyklucza podjęcia wnioskowanego przez Państwa tematu w pracach nad zmianami IRiESP w przyszłości.

Ad.3.

Wprowadzenie w §5 ust. 8 standardu umowy o świadczenie usług przesyłania obowiązku samodzielnego pełnienia funkcji OHT dla JG_o, w ramach której będzie dokonywane bilansowanie handlowe wynika z dwóch zasadniczych przesłanek:

- 1) dokonywanie przez URD lub URB_{ok} zmiany podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe powinno następować w ramach szybkiej, w miarę istniejących możliwości, procedury. Procedura ta została przez PSE-Operator S.A. zaproponowana i opisana w §7 standardu umowy. Przyjęcie założenia, że Użytkownik zainteresowany pełnieniem funkcji podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie wskazuje jeszcze innego przedsiębiorcę na OHT skutkuje naszym zdaniem znaczącym wydłużeniem całego procesu, uniemożliwiającym de facto skuteczną zmianę sprzedawcy. Wynika to z faktu, że w całym łańcuchu procesów wymagających realizacji musi pojawić się dodatkowa umowa zawierana pomiędzy OSP a podmiotem wskazanym przez Użytkownika na OHT, jak również musi pojawić się co najmniej jedna dodatkowa umowa zawarta pomiędzy SD a tym OHT (po wydzieleniu ze struktur przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, jakim jest SD funkcji OSD pojawiają się najprawdopodobniej dwie umowy);
- 2) działania bądź zaniechania działań, podejmowane przez podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe, mają swoje odzwierciedlenie w skutkach finansowych przenoszonych na URB_{SD} w sytuacji zaprzestania przez ten podmiot działalności na rynku bilansującym, a co za tym następuje mogą skutkować zakupem energii po cenach rynku bilansującego przez odbiorców (a w skrajnym przypadku mogą skutkować wstrzymaniem dostaw energii), bilansowanych handlowo przez ten podmiot. Udział w procesie bilansowania handlowego dodatkowego podmiotu pełniącego funkcję OHT, zwiększa prawdopodobieństwo zaistnienia pomyłek, błędów bądź zaburzeń w realizacji całego procesu. Stąd przyjęcie założenia, że funkcję podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie może pełnić wyłącznie przedsiębiorca posiadający:
  - wymagane narzędzia (system WIRE) oraz,
  - zasoby ludzkie i doświadczenie niezbędne do realizacji całego procesu (ciągłą 24 godziną możliwością współpracy z OSP i OSD oraz sprawną realizację działań na potrzeby procesu przekazywania informacji, w tym danych pomiarowych i przeprowadzenia procesu rozliczeń).

Wprowadzenie omawianej konstrukcji zmniejsza ww. ryzyka i w konsekwencji ogranicza ryzyko funkcjonowania uczestników rynku energii elektrycznej.

Pragniemy zwrócić uwagę, że pełnienie funkcji podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe nie musi być jednoznaczne z pełnieniem funkcji sprzedawcy energii elektrycznej. Możliwość rozdzielenia powyższych funkcji potwierdza między innymi projektowana obecnie Ustawa o zmianie ustawy-Prawo energetyczne oraz ustawy-Prawo ochrony środowiska, która wprowadza między innymi funkcję podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe.

Należy również podkreślić, że zapis analogiczny do §5 ust. 8, jak również procedura określona w §7 zostały zawarte we wszystkich umowach z kontrahentami OSP, w tym w umowach o świadczenie usług przesyłania z kontrahentem OSP typu SD. Zmiana zatem standardu umowy dla PO zgodnie z Państwa postulatem wymaga opracowania nowego rozwiązania systemowego i wprowadzenia nowego mechanizmu do wszystkich umów przesyłowych. Zważywszy w szczególności na odpowiedzialność finansową URB_{SD} w przypadku zaprzestania działalności na Rynku Bilansującym przez podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe, jak również mając na uwadze konieczność zachowania wymogów formalno-prawnych, wprowadzenie nowego rozwiązania, polegającego na odstąpieniu od wymogu pełnienia samodzielnie przez podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe funkcji operatora rynku, zostanie wzięte pod uwagę przez OSP, po uzyskaniu przez ww. podmiot akceptacji OSD (zawartej w oświadczeniu jakie ten podmiot składa do OSP) na terenie którego podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe rozpocznie swoją działalność w rozważanym zakresie. Jednocześnie OSP będzie na bieżąco analizował w praktyce funkcjonowanie procesów grupowego bilansowania handlowego.

Ad.4.

Zgodnie z §1 ust. 3 wszystkie określenia i pojęcia użyte w tekście Umowy mają znaczenie określone w aktach prawnych i dokumentach powołanych w §1 ust. 2 tj. również w IRiESP. Powołany skrót został zdefiniowany w pkt. I.B.1 IRiESP – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci oraz w pkt. 1.2.1. IRiESP – Bilansowanie systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi. W związku z powyższym skrót ten nie był już rozwijany w Umowie.

Ad.5.

Zgodnie z postanowieniami zawartej pomiędzy PSE SA a PSE–Operator S.A. Umowy Dzierżawy Przedsiębiorstwa przeznaczonego do wykonywania funkcji operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, umowy w zakresie działalności Przedsiębiorstwa powinny być zawierane jako umowy trójstronne.

Ad.6.

Powołany §3 ust. 2 ma charakter ogólny i jego doprecyzowanie jest zawarte w §6 ust. 4 Umowy. Stąd podtrzymujemy propozycję dotychczasowego zapisu §3 ust. 2.

Ad.7. i 8.

OSP przyjmuje propozycję zmiany w Umowie zgodnie z Państwa propozycją.

Ad. 9.

Celem zapisu §7 ust. 2 pkt 3) było zapewnienie szybkiej procedury umożliwiającej URD i URB_{ok} bilansowanie handlowe. Ponieważ OSP wysłała dwa aneksy jednocześnie tj. aneks do podmiotu przejmującego odpowiedzialność za bilansowanie handlowe oraz aneks do URB_{SD} stąd konieczność określenia jednej daty granicznej, do której OSP oczekuje na zwrot podpisanych aneksów. Jest to możliwe tylko wówczas jeżeli data ta będzie określona wprost w Umowie. Nie jest to możliwe przy przyjęciu faktycznej daty otrzymania przesyłki. Należy zwrócić uwagę, że podmiot przejmujący odpowiedzialność za bilansowanie handlowe ma co najmniej 17 dni kalendarzowych (tj. 10 dni roboczych – 14 dni kalendarzowych plus 3 dni) na zwrot do OSP podpisanego aneksu. Zatem tylko teoretycznie istnieje możliwość uznania za dostarczoną przesyłki, która może nigdy nie dojść do adresata. Jeżeli połączyć to z okolicznością, że wcześniej Użytkownik składa do OSP oświadczenie stanowiące podstawę przygotowania przez OSP stosownego projektu aneksu, który powinien być wysłany do Użytkownika w ciągu 10 dni roboczych, brak otrzymania tego aneksu powinien skłaniać Użytkownika do wystąpienia do OSP ze stosownym pytaniem, co wyklucza ryzyko uznania za doręczoną przesyłki, która nigdy nie doszła do adresata. Podobny mechanizm w zakresie uznawania daty doręczenia przesyłki stosuje np. operator systemu przesyłowego Belgii w zakresie doręczania faktur za zrealizowane usługi.

Ad.10.

Zgodnie ze standardem EFET umowy ramowej sprzedaży energii elektrycznej awaria systemu komputerowego odpowiedniego OSP została uznana za siłę wyższą, która zwalnia z odpowiedzialności za niewykonanie zobowiązania. Pozostawienie zwolnienia z odpowiedzialności w umowie przesyłowej z tytułu awarii systemów informatycznych OSP nie skutkuje zatem ryzykiem po stronie Użytkownika. Zwrócić ponadto należy uwagę, iż zgodnie z postanowieniami „zdania wstępnego” zawartego w §8 ust. 1 zapis nie będzie miał zastosowania do ewentualnych, wszystkich awarii systemów informatycznych OSP, ale wyłącznie do takich, które uniemożliwiają świadczenie usług zgodnie z postanowieniami Umowy.

Ad.11.

Zgodnie z postanowieniami §6 ust.3 Użytkownik pełni funkcję OR w imieniu i na rzecz innych URB na warunkach umowy o świadczenie usług przesyłania zawartej z OSP przez tego URB. Zatem okoliczności dotyczące ograniczenia lub wstrzymania

świadczenia usług określone w §8 ust.2 nie mają zastosowania do ograniczeń dokonywania zgłoszeń w imieniu i na rzecz innych URB.

Ad.12.

Zasadą jest, że wznowienie świadczenia usług następuje niezwłocznie, a termin 72 godzin jest terminem granicznym, którego OSP nie może przekroczyć.

Ad.13.

Przyjęcie rozwiązania, że zapłata bonifikaty lub upustu ma charakter wyłączny tj. Użytkownik nie ma prawa do odszkodowania uzupełniającego za szkody poniesione w związku z zaistnieniem okoliczności skutkujących udzieleniem bonifikaty lub upustu jest uzasadnione w świetle postanowień art. 484 §1 -zdanie drugie- kodeksu cywilnego.

Ad.14.

Konieczność uregulowania w umowie o świadczenie usług przesyłania postanowień dotyczących bonifikat i upustów wynika z zapisów art. 5 ust. 2 pkt 2) ustawy-Prawo energetyczne. Pomimo, że w relacjach łączących OSP z Przedsiębiorstwami Obrotu z tytułu świadczonych usług przesyłania, zagadnienie to można praktycznie odnieść tylko do bonifikat i upustów przysługujących z tytułu niedotrzymania standardów jakościowych obsługi odbiorców, mając na względzie powyższe okoliczności formalno-prawne podtrzymujemy zasadność pozostawienia w Umowie zapisów w niezmienionym brzmieniu.

Ad.15.

Po ponownym przeanalizowaniu Państwa propozycji uznaliśmy za zasadnie pozostawienie zapisu zawartego w §12 ust. 3 w niezmienionym brzmieniu. Wynika to z faktu, że do czasu podpisania aneksu przez drugą stronę Umowy, aneks przedłożony przez stronę wnioskującą o jego zawarcie jest projektem. Mając natomiast na uwadze, że zawarcie umowy/aneksu do umowy jest zgodnym oświadczeniem woli obu stron trudno uznać za możliwe zaistnienie sytuacji, w której dojdzie do podpisania niezgodnionego aneksu.

Ad.16.

Pragniemy zwrócić uwagę, że właściwym rzeczowo Sądem Powszechnym dla rozstrzygnięcia sporów na gruncie umowy o świadczenie usług przesyłania jest Sąd Gospodarczy.

Wziąwszy pod uwagę, iż roszczenia OSP o wykonanie umowy będą dotyczyły roszczeń o zapłatę należności za wykonane usługi na konto banku OSP z siedzibą w Warszawie, zapis dot. rozstrzygnięcia sporów przez Sąd Gospodarczy właściwy dla siedziby OSP znajduje uzasadnienie w świetle art. 34 i 46 k.p.c.

Ad.17.

Procedura stanowienia i samomonitorowania zabezpieczeń należytego wykonania umowy, która została określona w IRiESP, nie przewiduje obowiązku informowania kontrahentów OSP o przypadkach zaistnienia okoliczności określonych w §13 ust. 4 pkt 2) Umowy. Mechanizm polegający na dokonywaniu przez kontrahenta OSP weryfikacji wymaganego poziomu zabezpieczeń był przedmiotem konsultacji z użytkownikami systemu w ramach procesu zmian IRiESP.

Ad.18.

Proponujemy pozostawić zapis §14 ust. 1 w kształcie jaki został zaproponowany w standardzie umowy o świadczenie usług przesyłania. Pragniemy zwrócić uwagę na specyficzną rolę OSP w przyjętym w Polsce modelu rynku energii elektrycznej i krajowym systemie elektroenergetycznym, a także wynikające z tego tytułu obowiązki, nałożone na OSP ustawą - Prawo energetyczne. OSP prowadzi rozliczenia na Rynku Bilansującym wszystkich uczestników tego segmentu rynku i zagwarantowanie płynności finansowej podmiotu prowadzącego bilansowanie systemu leży w interesie wszystkich użytkowników systemu będących jednocześnie uczestnikami Rynku Bilansującego.

Ad.19.

Z uwagi na art. 9 k ustawy - Prawo energetyczne proponowany zapis jest zasadny.

Ad.20.

W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w §14 ust. 5 w zawiadomieniu wysłanym przez OSP zostanie wskazana nazwa i niezbędne dane teleadresowe podmiotu pełniącego funkcję OSP.

Ad.21.

Zważywszy zapisy zamieszczone w §6 Umowy, dające Przedsiębiorstwu Obrotu nie posiadającym systemu WIRE możliwość pełnienia w przyszłości na podstawie Umowy funkcję OR dla JG innych URB, w umowie przesyłowej z tego typu podmiotami Załącznik nr 1 będzie miał ze strony OSP wprowadzone dane, zaś ze strony Użytkownika odpowiednie dane zostaną uzupełnione po zaistnieniu okoliczności powołanych w §14 ust. 12. Jednocześnie dla zapewnienia przejrzystości zapisów proponujemy w §14 ust. 12 dopisać zdanie drugie w brzmieniu: „Strony powyższym Aneksiem uzupełnią postanowienia Załącznika 1 do Umowy”.

Ad.22.

Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami spółka PSE-Operator S.A. nie jest uprawniona do świadczenia usług bankowych, w tym do naliczania odsetek od zdeponowanych środków.

Mając jednak na celu zapewnienie kontrahentom możliwości uzyskiwania odsetek od zdeponowanych środków spółka PSE-Operator S.A. zawarła umowę z bankiem BPH S.A. na obsługę rachunków kontrahentów. Na podstawie tejże umowy dla każdego kontrahenta PSE-Operator S.A. utworzony został oddzielny rachunek. Oznacza to, że wszystkie środki, jakie kontrahenci zdeponują na wskazanych w umowach rachunkach nie zostaną włączone do ogólnej puli środków, jakimi dysponuje PSE-Operator S.A., a odsetki naliczone zostaną oddzielnie dla każdego depozytu.

Zamieszczona w ww. umowie formuła, według której bank będzie naliczał odsetki jest zgodna z formułą zawartą w umowie pomiędzy PSE-Operator S.A. i bankiem BPH S.A. Odsetki naliczane będą według zmiennej stopy procentowej, na warunkach rynkowych. W przypadku zmiany warunków zaproponowanych przez bank zmianie ulegną również właściwe zapisy w tej umowie.

Poniżej przedstawiamy dodatkowo wyjaśnienie sposobu naliczania wskaźnika KRO, wykorzystywanego do wyznaczania wysokości odsetek od środków pieniężnych złożonych na rachunku bankowym OSP.

Koszty rezerwy obowiązkowej dla rachunku bieżącego w PLN liczy się według wzoru:

$$KRO = STR \cdot (SR - (WRO \cdot 0,9))$$

gdzie:

STR - oznacza stopę rezerwy obowiązkowej, ustaloną przez Narodowy Bank Polski;

SR - oznacza stopę rynkową 1M WIBID-u;

SRW - oznacza stopę redyskonta weksli, ustaloną przez Narodowy Bank Polski,

WRO - oznacza współczynnik wypłaty odsetek, ustalany zgodnie z ustawą o Narodowym Banku Polskim, wynoszący 0,5 w 2006 r.

Ad.23.

Zastosowanie mechanizmu zaokrąglania wyliczonych zabezpieczeń Z_{OP} w górę do pełnych dziesiątek tysięcy ma na celu ograniczenie zmian wysokości ustanawianego zabezpieczenia, co przedsiębiorstwom prowadzącym działalność na rynku energii na zbliżonym miesięcznym poziomie pozwoli na utrzymywanie stałej kwoty wymaganego zabezpieczenia Z_{OP} .

Ad.24.

PSE-Operator S.A. przy wyznaczaniu współczynnika obniżenia zabezpieczenia będzie uwzględniał dotychczasową historię współpracy z klientami. Postulat zawarty w niniejszej uwadze realizowany jest w oparciu o zapisy punktu 1.21. Załącznika 4 do Umowy o świadczenie usługi przesyłania energii elektrycznej o treści:

„Ilekcrc w niniejszym Załączniku mowa jest o badanych okresach lub opłatach przesyłowych rozumie się również okresy i opłaty dotyczące usług przesyłania świadczonej przez OSP w czasie bezpośrednio poprzedzającym zawarcie Umowy.”

Ad.25.

Uzyskanie przez kontrahentów prawa do obniżenia wymaganego zabezpieczenia z tytułu rozliczeń wynikających z Umowy o świadczenie usług przesyłania energii powoduje wzrost ryzyka kredytowego po stronie PSE-Operator S.A. Dlatego też PSE-Operator S.A. zastrzega sobie prawo do uzależnienia decyzji o przyznaniu obniżenia od oceny ryzyka kredytowego poszczególnych kontrahentów. Dostarczenie przez kontrahenta dokumentów i informacji potwierdzających jego stabilną pozycję finansową jest warunkiem niezbędnym do uzyskania szczególnych uprawnień, w tym zwolnienia z obowiązku przedkładania zabezpieczenia w pełnej wysokości.

Z poważaniem
DYREKTOR
Departamentu Sprzedaży i Rozwoju

Piotr Rak

Kopię bez załączników otrzymują:
SRS, RP, UO, FK, aa